

MEMORIAL

General Marii Wittek

A. Rej. zob. t. 2003
A. Rej. oprec. VII 2005

LWP

OMYŁO jedyniga
z d. Korycka

3457/10

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

DMYŁO Jadwiga

zd. Korycka

3457/WBK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ K. 2. s. 4

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację ✓ K. 4. s. 4

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

IV. Korespondencja

V. Wyplisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie ✓

I/1 Relacja

Relacja Omyślo Jadwigi z dr. Korycka sporządzona według schematu relacji o wojennej służbie kobiet-zołnierzy w I i II AWP w latach 1939-1945. Relacja podpisana 2 lutego 10^{IV} 2008r.

Kopis oryg. K.2. s. 1-4

Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
W I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945

Relację można sporządzić również w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu ale nie rozdzielając opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

- 1. Nazwisko (także panieńskie z datą zmiany), imiona
Omyślo Jadwiga Korycka zmiana 14.03.1950r.
- 2. Data i miejsce urodzenia (w przypadku wsi podać powiat)
Łmelówka woj. Łyżomierz
- 3. Imiona rodziców, nazwisko panieńskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej
*Jan Honorata
Łyżocin*
- 4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu
Wrocław tel. 53-672

II. DANE ŚRODOWISKOWE

- 1. Wykształcenie (nazwy szkół i lata ich ukończenia)
*1940r. ukończyłam szkołę pielęgniarzek.
liceum ogólnokształcące 24 maja 1968 Wrocław*
- 2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem
Łyżomierz
- 3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem (nauka, praca-jaka?)
*Po ukończeniu szkoły pielęgniarzek
pracowałam w szpitalu*
- 4. Przynależność do ZHP, PCK, PWK, ZMW,

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna

IV. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji (jakiej?)

Nauka i praca w szpitalu

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR? (wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu – charakter pracy)

Urodziłam się i mieszkalam przed wojną, Łytomierz

2. Moja droga do wojska polskiego (mobilizacja- podać przez kogo zmobilizowana i kiedy, zaciąg ochotniczy)

Zgłosiłam się do Polskiego Wojska i skierowano mnie do II polowego szpitala

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania

*15 I 1944 II szpital polowy
7.10.1945 szpital paruzonowy w Opolu*

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową

*Szpital polowy 1 Armia WP
szpital polowy 4 Armia WP*

5. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska lub funkcje w wojsku

W szpitalu pielęgniarka i instrumentarzystka

6. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku (szkoły, kursy, itp.)

7. W jakich bitwach brała udział (miejscowość, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i kiedy?)

*Wyciągnięcie węgla o Katołach
Kondycja przez głowę.*

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji (data ostatniego awansu)

sierżant

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne

Krzyż Walecznych, różne medale, Krzyż Bogzowy, Srebrny, Złoty
Srebrny, brązowy, srebrny, złoty, za szczerą pracę w służbie zdrowia
Krzyż Kawalerski, THE Florence Nightingale Medal

V. ŻYCIORYS POWOJENNY

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ służby wojskowej na życie powojenne. (Jest bardzo pożądane nadsyłanie oddzielnych wspomnień przedstawiających losy wojenne i powojenne)

Maturość dla pracujących, i różne kursy związane z pracą zawodową.
Białe niedzielnice, który organizowana przez szpital wojskowy. Do emerytury pracowałem w szpitalu wojskowym, na stanowisku oddziałowej, bloku operacyjnego chirurgii ogólnej.
Po wojnie pracowałem tylko dla siebie, a nie rodziny. Teraz wracam myślami do do bardzo ciężkich warunków pracy w czasie wojny.

2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się bezpośrednio po wyjściu z wojska, czy korzystała z pomocy władz państwowych czy społecznych?

✓

3. Obecne źródło utrzymania (emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa)

Renta rodzinna inwalida wojenny III grupy
II grupa z stanu ogólnego zdrowia

4. Obecny stan zdrowia

Stan zdrowia jest związane z wiekiem.

5. Z jakiego rodzaju pomocy służby zdrowia korzystała ?

Szpita Hojskownego, gdzie pracowałam.

6. Czy była represjonowana po wojnie (sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwo, okoliczności, data i miejsce)

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególne sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci – ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

Ciężkie życie z lat dzieciennych, ojca aresztowano i jego losy nie są znane do dnia dzisiejszego. Mama ze siostrami w ramach repatriacji przyjechały do Wrocławia, mama i starsza siostra niemieckie. Mąż pracował w Instytucie Odrodzenia Śląskiego w dziale technicznym samochodowo-czołgowym. Odszedł na emeryturę po dwóch zawodach w stopni ppł. z mar 1968r. Masz dwie córki starsze ukończyła uniwersytet wrocławski i pracuje w szkole. Młodszą fizycznie na uniwersytecie pracuje nie wyuczonym zawodzie.

Pożądane załączenie :

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego

wykaz książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki, relacji i o jej formacji

bardzo prosimy o podawanie, na nadsyłanych fotografiach, daty, nazwy

jednostki, miejsca oraz w miarę możliwości imion i nazwisk osób tam uwiecznionych.

FUNDACJA
 *Archiwum i Muzeum Pomorskie
 Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polak
 w Toruniu

Wpłynęło dnia: 16.06.2008
 dz. 1236/HSK-442/08

załączniki:
 referent:

Czytelny podpis

Jedynka Omyślska

Data 10.05.2008r.

ii Materiały uzupełniające relację

OMYKO Jedynka z od. Korycka (5 vi 1923) oprac. sylwetki na podstawie
relacji Jedynki Omyko i jej córki Alicji Serafińskiej w: Kobiety i żołnierze
1 i 2 Armii WP, biografie i wspomnienia pod red. Słomi Łojcicki, Lublin 2010
s. 133-136, fot. mps Ksero K. 4 5 4

Zob. Książki, Zbiorek 1:2 Armii WP.
M. Hojczyk, Lublin 2010

H. Koczyński: *Kołobrzaska Księga Poległych w drugiej wojnie światowej*, Kołobrzeg 2005,
pismo gen. W. Szklarskiego - prezesa ZG ZKRPiBWP i Adeli Żurawskiej w sprawie miniaturowego odlewu pomnika sanitariuszki dla Muzeum Polek walczących o wyzwolenie ojczyzny w Toruniu 5/1

014460

OMYLA Jadwiga z d. Korycka (5.06.1923)

Urodziła się w kolonii Emilówka, w posiadłości Koryckich. Rodzicami Jadwigi byli Jan Korycki i Honorata z domu Żydecka. Rodzeństwo Jadwigi, to dwie siostry: starsza Emilia i młodsza Wanda oraz najmłodszy brat Jan. Gdy była małym dzieckiem, spokojne i dostatnie życie ziemian na Kresach Wschodnich nagle się skończyło. Rodzice dowiedzieli się, że są na liście osób przeznaczonych do wywózki na Syberię. Wyjechali z miejsca zamieszkania i zaczęli ukrywać się przed NKWD. Ukrywała ich rodzina matki (Żydecy), natomiast cała rodzina ojca w tym czasie została wywieziona w głąb Rosji (prawdopodobnie gdzieś na Syberię). Ślad po nich zginął. Ratując się przed wywiezieniem na Syberię rodzina Koryckich przenosiła się z miejsca na miejsce, wędrując nocą, mieszkając w bardzo trudnych warunkach. Aby jakoś żyć, ojciec podejmował się dorywczych różnych prac, aż do momentu, w którym wytropiono go i aresztowano. Gdzie zginął i jak, Jadwiga nie wie do dziś. Małe jeszcze dzieci wraz z matką ukrywały się dalej. Dzięki jej zaradności przeżyły tragiczny w skutkach głód na Ukrainie w 1933 r.

Również dzięki życzliwości wielu ludzi, między innymi rosyjskiego dyrektora szkoły w Nowogrodzie Wołyńskim, Jadwiga Korycka rozpoczęła naukę w Szkole Pielęgniarskiej, którą ukończyła w 1940 r. Podjęła pracę w szpitalu, ale gdy w 1941 r. zaczęła się wojna z Niemcami, w pierwszych dniach mobilizacji została przydzielona do polowego szpitala Armii Czerwonej. Razem z wojskiem szpital cofał się w głąb Rosji, ponosząc ogromne straty w ludziach i sprzęcie. Zdziesiątkowane oddziały żołnierzy rosyjskich zostały wzięte do niemieckiej niewoli i uwięzione w obozie jenieckim pod Połtawą, w szczerym polu, ogrodzonym drutem kolczastym, bez kwater i wyżywienia. Pewnej nocy z obozu uciekło dwóch lekarzy i dwie pielęgniarki. Wśród nich była Jadwiga Korycka. Do domu wracała dwa miesiące, ukrywając się, żywiąc się roślinami z pól, sypiając w lesie. Po powro-

cie dowiedziała się, że jedyny, ukochany brat zginął podczas bombardowania.

Czas wojny dla Jadwigi Koryckiej, to czas pomocy dla rodziny w utrzymaniu się przy życiu, dorywcza praca i pomoc wszystkim potrzebującym: rannym, chorym, rodzącym kobietom i dzieciom. Po otrzymaniu wiadomości o utworzeniu polskiego wojska w ZSRR, w maju 1944 r. wstąpiła jako ochotniczka do 1. Armii Polskiej. Służyła jako pielęgniarka w 2. Polowym Szpitalu 1. Armii do końca wojny. Awansowała do stopnia starszego sierżanta. Jej wojenna droga prowadziła przez Lublin, Warszawę, Wał Pomorski do Berlina.

W lipcu 1944 r. w czasie walk o Lublin do szpitala wojskowego napływali ranni bez przerwy, dzień i noc. Lekarze i pielęgniarki nie nadawali z operacjami i opatrywaniem ran. Wspomagał ich personel medyczny z Lublina. W tym czasie zoperowano i opatrzone w Lublinie ponad tysiąc rannych żołnierzy.

Szpital polowy przemieszczał się wraz z linią frontu. Rannych żołnierzy zostawiano do leczenia w miejscowych szpitalach. Personel polowego szpitala pakował sprzęt i jechał wraz z wojskiem.

W Michalinie pod Warszawą 2. Polowy Szpital 1. Armii mieścił się w namiotach i domkach. Tu także było wiele pracy. Rannych przywożono nieustannie. Operacje przeprowadzane były przez całą dobę. Operowano i opatrywano również warszawskich powstańców, którym udało się tu przedostać. I znów nastąpiła ewakuacja, rannych przekazywano do innych szpitali.

Następny etap, to walki o Wał Pomorski. Szpital zorganizowano w wojskowych namiotach i w baraku. Ranni napływali bez przerwy. Personel nie nadawał z pracą. Lekarze i pielęgniarki zasypiali na stojąco przy operacjach. Zmęczenie było wielkie. W Złotowie szpital został okrążony przez wojska niemieckie (w tym oddziały SS). Przyszedł rozkaz ewakuacji. Niestety nie było możliwości ewakuowania ciężko rannych. Jadwiga Korycka jako ochotnik pozostała z nimi. Z każdą minutą ogarniał wszystkich coraz większy strach. Bali się żołnierze, bała się młoda pielęgniarka. Po zakończonej walce w okrążeniu „odbity” szpital powrócił na swoje miejsce i praca trwała dalej. W dniu 21. lutego 1945 r. odwiedził szpital osobiście dowódca 1. Armii Wojska Polskiego. Uhonorował kilka osób za wielkie bohaterstwo. Jadwigę Korycką odznaczył Krzyżem Walecznych o numerze 013. Krzyż ten ma dla niej wielką wartość, ponieważ został przyznany na prośbę tych ciężko rannych, których nie opuściła w Złotowie, ryzykując śmierć.

W czasie walk o Berlin praca w szpitalu była również mordercza. Noc z 8. na 9. maja 1945 roku zastała ją przy pracy. Żołnierze cieszyli się, zewsząd rozlegały się strzały na wiwat. Ogłoszono koniec wojny. Jadwiga Korycka pamięta dzień, w którym chodziła po zbombardowanym Berlinie. Miasto nie było aż tak zniszczone, jak nasza stolica.

Po zakończeniu działań wojennych 2. Polowy Szpital 1. Armii Wojska Polskiego został zlikwidowany. Jadwiga Korycka i część personelu otrzymała skierowanie do 4. Szpitala Polowego w Opolu. Napływali tu ranni z nie gojącymi się ranami, ranni podczas rozminowywania okolicy i z wypadków. Ten szpital też z czasem uległ likwidacji. Poprosiła o przeniesienie jej do cywila. W tym czasie usilnie starała się, aby pozostawiona na Wołyniu rodzina, mogła przyjechać do niej, gdyż tutaj, w nowym miejscu, miała szansę na godne życie. Dzięki tym staraniom przyjechała do Opola starsza siostra Emilia, potem dojechała młodsza siostra Wanda z matką. Matka była już bardzo chora. Znalazła opiekę w szpitalach i sanatorium w Cieplicach Zdroju. Zmarła w 1952 r.

W 1946 r. Jadwiga Korycka została zatrudniona w Wojskowym Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu, ale już jako pracownik cywilny. Była pielęgniarką oddziałową Bloku Operacyjnego Chirurgii Ogólnej. Odpowiadała za organizację pracy pielęgniarek. W dni świąteczne wyjeżdżała z zespołem pracowników tego szpitala na tzw. białe niedziele. W dalszym ciągu nie szczędziła sił i czasu na pracę, była przykładem pielęgniarki oddanej służbie ludziom, potrzebującym i chorym. Uczyła młodsze koleżanki sumienności i rzetelności w pracy, a także cierpliwości i miłości do chorych. Wyszkoliła kilka pokoleń pielęgniarek. Pracowała na stanowisku oddziałowej do 1980 r.

We Wrocławiu zamieszkała na stałe, tu wyszła za mąż. Za swoją wzorową, pełną poświęcenia służbę i pracę, tak na froncie, jak i w czasie pokoju, była wielokrotnie nagradzana i honorowana licznymi odznaczeniami. Oprócz Krzyża Walecznych, którym odznaczona była w 1945 r. podczas walk o Wał Pomorski, otrzymała medale: Za Zdobycie Berlina, Za Warszawę, Za Zwycięstwo nad Niemcami, Za Odrę, Nysę i Bałtyk. Za wzorową pracę w służbie zdrowia po wojnie odznaczona została Brązowym, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz pamiątkowymi odznakami.

W 1989 r. spotkało Jadwigę, po mężu Omyła, bardzo zaszczytne wyróżnienie. Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża uhonorował ją *The Florence Nightingale Medal* (Genewa, 12 maja 1989) – medalem przyznawanym za wyjątkowe oddanie chorym oraz potrze-

bującym. Jest to najwyższe i najbardziej prestiżowe odznaczenie na świecie, przyznawane pielęgniarkom.

Jadwiga Korycka-Omyła zawsze prowadziła skromne, uczciwe życie. Jej skarbem są dwie córki, wnuk i trzy wnuczki oraz dwie prawnuczki. Mąż, Józef Omyła, ppłk Wojska Polskiego, również uczestnik II wojny światowej, żołnierz 2. Armii WP już nie żyje. Zmarł w 1986 roku.

Na podst. relacji Jadwigi Omyła i jej córki Alicji Serafińskiej

11/4

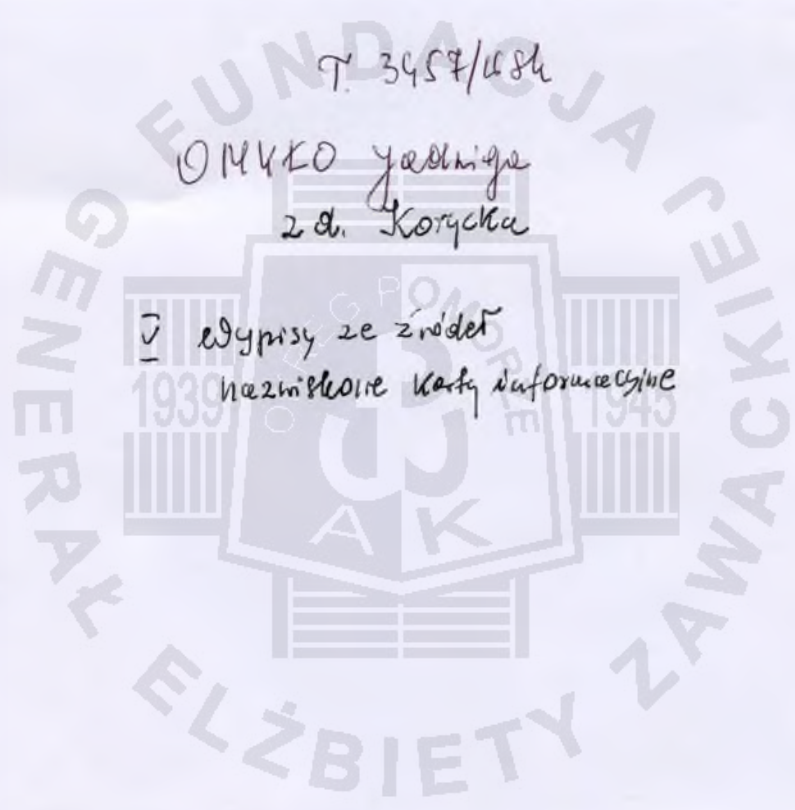
S.136

T. 3457/68h

LMP

OMYKO yadniga
z d. Korycka

Wydruki ze źródeł
nazwiskowe karty informacyjne

Omyła

9.3957

1. Armia WP

Omyła Jadwiga z d. Korycka sierż. (1923)

- pielęgniarka powołana do Armii Czeronej, pracowała w szpitalu polowym, dostała się do niewoli niemieckiej. Uciekła. W maju 1944 zgłosiła się do wojska polskiego. służyła w 2. Polowym Szpitalu 1. Armii WP. Z tym szpitalem przeszła szlak bojowy do Berlina. po likwidacji szpitala przeszła do cywila.

Źr. Maria Wójcik, Kobiety – żołnierze 1. i 2. Armii WP – biografie i wspomnienia, s. 133 – 136, fot. 361, 368, 377

K.Wojt. 2011

T. 3457/WSK

LWP

OMYKO Jadwiga
2 ol. Korycka

VI. Fotografie

1. 2olj. legitym. po wojenne, [b. ol.] Kolona
(3.5 x 4.5) zd. 1

L. S. 101. 2015 v.

1 WSK
Tęści osobowe

2. T. 3457 / WSK

3. kolor 3,5 x 4,5

4.

5. Omyko Jadwiga
2 d. Korycia

6. N.N.

7.

8. lewapi: opis ma odwrotne fotopr.

Jadwiga Omyko
2 d. Korycia

Z. Świątko, 2015r.

OWYK Jedynka
oburpel 071110

